

w Drawsku Pomorskim za rok 2016

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim realizował w 2016 r. zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2016.446 t.j.)
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016.1870 t.j.)
- 3) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016.930 t.j.)
- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2016.1793 t.j.)
- 5) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2016.645 t.j.),
- 6) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015.1390 t.j.)
- 7) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U.2016.575 t.j.)
- 8) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2017.180 t.j.)
- 9) ustawy z dnia 5 grudnia 2015 r o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2016.785 t.j.)
- 10) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2016.546 t.j.)
- 11) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2016.169 t.j.)
- 12) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2016.1518 t.j.)
- 13) ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2016.162 t.j.)
- 14) uchwała Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (MP.2015.821 t.j.)
- 15) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U.2012.1059 t.j.)

16) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. 2016.195)

16) innych ustaw, które nakładają obowiązek realizacji zadań w nich określonych na ośrodki pomocy społecznej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim działa w oparciu o Statut. W 2016 r. w Ośrodku zatrudnione były 32 osoby. Strukturę organizacyjną Ośrodka tworzą następujące sekcje: pracy socjalnej (11 pracowników – kierownik + 7 pracowników socjalnych + 3 asystentów rodzinnych), finansowo – księgowej (3 pracowników – główny księgowy, księgowy oraz kasjer), usług opiekuńczych (8 pracowników – kierownik + 7 opiekunek), świadczeń rodzinnych oraz świadczeń funduszu alimentacyjnego (kierownik + 4 administratorów), koordynator ds. komputeryzacji (1 pracownik), administrator ds. dodatków mieszkaniowych i administrator ds. dodatków energetycznych (2 pracowników), sekretariat oraz robotnik do pracy lekkiej. 17 pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 10 pracowników ma dodatkowo ukończone studia podyplomowe.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim obejmuje zasięgiem działania teren miasta i gminy (składającej się z 33 miejscowości zorganizowanych w 13 sołectw: Zarańsko, Żółte, Rydzewo, Nętno, Łabędzie, Zagozd, Gudowo, Linowo, Suliszewo, Dalewo, Jankowo, Konotop, Mielenko Drawskie) liczący **16.673 mieszkańców** (**miasto – 11.801, wieś – 4.771** – (stan na 31 grudnia 2015 r. na podstawie danych z systemu ewidencji ludności Drawsko Pomorskie).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim realizował politykę społeczną gminy mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości w zakresie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych,
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych,
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz i innym osobom niemającym dochodu i możliwości

uzyskania świadczenia na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

- pracy socjalnej,
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- dożywiania dzieci,
- sprawienia pogrzebu,
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych,
- przyznawania i wypłacania specjalnych zasiłków celowych,
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- ochrony macierzyństwa,
- przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych,
- przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, w tym:
 - zasiłku rodzinnego,
 - dodatku z tytułu urodzenia dziecka,
 - dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - dodatku z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej,
 - dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka do 5 roku życia i powyżej – do ukończenia 24 roku życia,
 - dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, w tym dla dziecka rozpoczynającego roczne przygotowanie przedszkolne,
 - dodatku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
 - dodatku z tytułu wydatków związanych z dojazdem do szkoły znajdującej się poza miejscem zamieszkania,

- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- zasiłku pielęgnacyjnego,
- specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- zasiłku dla opiekuna,
- świadczenia pielęgnacyjnego,
- opłacania składek emerytalno-rentowych.
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenia rodzicielskiego,
- świadczenia wychowawczego (500+),
- wydawania Kart Dużej Rodziny,
- wydawania Zachodniopomorskiej Karty Rodziny i Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej były przekazywane z budżetu gminy – na realizację zadań własnych oraz z budżetu państwa – na realizację zadań zleconych, w formie dotacji. Budżet na realizację zadań pomocy społecznej w 2016 r. wyniósł **18.373.462,16 zł**, w tym na realizację zadań zleconych w kwocie **14.013.310,16 zł** oraz na realizację zadań własnych **4.360.152 zł**.

Szczegółową strukturę budżetu przedstawia tabela nr 1

Budżet MGOPS

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	Plan	Wydatkowanie	Procentowe wykorzystanie
Środki zlecone	14.013.310,16	13.910.043	99,26%
Środki własne (w tym dotacje wojewody na zadania własne)	4.360.152	4.154.445	95,28%
Razem	18.373.462,16	18.064.488	-

Ogółem pomocą społeczną objęto **641 osób**, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych, na ogólną liczbę **425 rodzin**, w skład których wchodziło **1310 osób** (tabela nr 2), co stanowi ok. 10% wszystkich mieszkańców gminy.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Tabela nr 2

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin na wsi	Liczba osób w rodzinach
świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	641	425	151	1310
w tym: świadczenia pieniężne	284	284	96	719
świadczenia niepieniężne	390	229	79	891
praca socjalna	X	479	177	X

Wydano ogółem **89** decyzji odmownych dla **77** osób, ze względu na przekroczenie ustawowego kryterium dochodowego (**634,00 zł na osobę samotną i 514,00 zł na osobę w rodzinie**) dla 65 osób, 1 osobie z uwagi na osadzenie w Zakładzie Karnym oraz dla 12 osób z powodu braku współpracy w rozwiązywaniu własnej trudnej sytuacji materialno-bytowej.

Zakres potrzeb w obszarze pomocy społecznej uzależniony jest od uwarunkowań demograficznych, społecznych i kulturowych a także zależy od stanu zdrowia mieszkańców oraz od stopnia rozwoju gospodarczego regionu, w tym lokalnego rynku pracy.

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej mieszkańców gminy tkwią w ubóstwie, bezrobociu, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej chorobie, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudnościach w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmie i narkomanii, w zdarzeniach losowych i sytuacjach kryzysowych. Niejednokrotnie zjawiska te nakładają się na siebie i wzajemnie determinują, stąd wiele rodzin diagnozuje się jako wieloprotblemowe.

Problem **bezrobocia** nadal pozostaje dominujący w wielu rodzinach oraz wśród osób samotnych, zwracających się o pomoc do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim, ponieważ pojawia się w **240 rodzinach**. Podobnie jak ubóstwo, zidentyfikowane w **103 rodzinach**, wiąże się najczęściej z brakiem stałego źródła dochodu.

Widząc potrzebę zawodowej aktywizacji tych osób, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z Urzędem Miejskim w Drawsku Pomorskim, Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pomorskim oraz Zakładem Usług Komunalnych w Drawsku Pomorskim organizował w 2016 roku prace społecznie użyteczne, które wykonywały 42 osoby w okresie od lutego do listopada 2016 r. Osobom, szczególnie długotrwale bezrobotnym, stwarza się w ten sposób możliwość powrotu na rynek pracy. Z uwagi jednak na wysokość otrzymywanego świadczenia **320,00 zł** miesięcznie (świadczenie nie wliczane jest do dochodu rodziny), większość osób nadal systematycznie korzystało z różnych form pomocy społecznej.

Niepełnosprawność (98 rodzin) oraz **długotrwała choroba (88 rodzin)** stanowią kolejną przyczynę korzystania wielu osób ze świadczeń pomocy społecznej. Wiele dysfunkcji w rodzinach dotyczących sfery fizycznej, psychicznej i umysłowej nie pozwala na samodzielne przezwyciężenie trudności życiowych związanych z wydatkami na leczenie i zakup leków, sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnację i opiekę. Przybywa osób, szczególnie starszych, które pomimo posiadania rodziny (dzieci, wnuki) pozostawiane są bez wsparcia, w sytuacji zależności, i skazywane na pomoc instytucjonalną. Stąd ważnym elementem pomocy społecznej stają się świadczone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim dla osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych - usługi opiekuńcze. Osoby wymagające całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej. Łącznie w 2016 r. w domach pomocy społecznej przebywało **22** osoby. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył na pokrycie kosztów **pobytu w domach pomocy społecznej** - łącznie dla **22 osób**, kwotę **619.737,00 zł**. W 2016 r. w domach pomocy społecznej zostały umieszczone 2 osoby. Na umieszczenie w domu pomocy społecznej oczekują 3 osoby (2 kobiety i 1) – wszystkie z postanowienia sądu. W przypadku 2 osób,

spośród wszystkich umieszczonych w domach pomocy społecznej, całkowite koszty ponoszą osoby skierowane i ich rodziny (dzieci). W przypadku 1 osoby większość kosztów ponosi osoba skierowana i jej rodzina (dzieci), a gmina w niewielkim stopniu partycypuje w kosztach utrzymania. W pozostałych przypadkach (19) koszty pobytu w wysokości 70% ponoszą osoby skierowane a w pozostałej części gmina.

Wydatki na pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej wzrastają systematycznie (**w roku 2014 była to kwota 327.490,00 zł i dotyczyła 15 osób, w roku 2015 była to kwota 466.538,00 zł i dotyczyła 20 osób**). Wszystkie osoby przebywające w domach pomocy społecznej, z uwagi na stan zdrowia wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji, której nie jest w stanie zapewnić ani rodzina, lub w przypadku jej braku, gmina.

W 2016 r. **usługi opiekuńcze** świadczone były dla **36 osób**, na łączną liczbę **9.474** godzin. Łączna odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze wyniosła **24.303,59 zł** i w całości została przekazana do Urzędu Miejskiego w Drawsku Pomorskim. Dotacja Wojewody Zachodniopomorskiego wyniosła w tym rozdziale **223.470 zł** i stanowiła **16,53 %** całości wydatkowanej kwoty.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego, jako kolejna przyczyna korzystania z pomocy społecznej, dotyczy **26 rodzin** i najczęściej jest domeną rodzin wielodzietnych lub niepełnych.

Wśród rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej widnieje grupa, w której identyfikuje się **problem alkoholowy (43 rodziny)** oraz **problem narkomanii (2 rodziny)**. Problem alkoholowy często występuje w rodzinach dotkniętych bezrobociem, o niskich dochodach, ubogich, wielodzietnych, z problemem przemocy. Dotyczy on także osób samotnych, częściej mężczyzn niż kobiet. Związany jest z różnego rodzaju patologiami społecznymi. Problem alkoholowy, w wielu sytuacjach, prowadzi do utraty pracy, przestępstw, konfliktów rodzinnych, przemocy a także do bezdomności. Problem alkoholowy i narkomania są trudne do zidentyfikowania z uwagi na specyfikę mechanizmu funkcjonowania rodziny, która ma tendencje do ukrywania i zaprzeczania faktom nadużywania alkoholu czy narkotyków przez któregoś z członków rodziny.

Z powodu **bezdomności** z pomocy społecznej korzystało w 2016 r. **16 osób**. Były to najczęściej osoby, które opuściły zakłady karne, z problemem alkoholowym, narkotykowym lub takie, dla których bezdomność stała się stylem życia. Osobom tym MGOPS każdorazowo proponowała pomoc w formie umieszczenia w schronisku dla osób bezdomnych oraz, w przypadku braku dochodu – ponoszenia kosztów pobytu. W związku z tym, że na terenie gminy nie funkcjonuje żadna noclegownia, ogrzewalnia czy schronisko, osoby takie najczęściej

są kierowane do sąsiadujących gmin (Łobez, Resko) lub w przypadku braku miejsc do innych powiatów (szczecinecki, koszaliński). W zakresie pomocy osobom bezdomnym MGOPS ściśle współpracuje z Policją, Strażą Miejską i społecznością lokalną (w tym administratorami budynków, sołtysami, organizacjami pozarządowymi). Sytuacja osób bezdomnych podlega systematycznemu monitoringowi, nasilonemu szczególnie w okresie jesienno-zimowym. W tym czasie miejsca odosobnione, ogródki działkowe, ewentualne pustostany są odwiedzane przez zespoły składające się z przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej oraz pomocy społecznej.

Powody przyznania pomocy społecznej

Tabela nr 3

Powody trudnej sytuacji	Liczba	rodzin	Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi	
ubóstwo	103	38	270
sieroctwo	1	1	1
bezdomność	16	3	25
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	3	12
bezrobocie	240	94	890
niepełnosprawność	98	39	232
długotrwała choroba	88	28	177
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	26	7	124
alkoholizm	43	9	125
narkomania	2	0	4

ochrona macierzyństwa	52	24	321
zdarzenie losowe	4	0	13

Typy rodzin objętych pomocą społeczną przedstawia tabela nr 4

Tabela nr 4

Wyszczególnienie	Liczba	rodzin	Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi	
Rodziny ogółem	432	155	1330
o liczbie osób 1	150	42	150
2	55	15	110
3	71	27	213
4	56	15	224
5	40	20	200
6 i więcej	60	36	433
Rodziny z dziećmi	153	64	627
o liczbie dzieci 1	52	21	152
2	54	23	211
3	27	7	130
4	10	5	60
5	6	5	42
6	4	3	32
7 i więcej	0	0	0

Rodziny niepełne	49	15	154
o liczbie dzieci	18	7	40
1			
2	20	7	62
3	9	1	41
4 i więcej	2	0	11
Rodziny emerytów i rencistów	37	7	54
o liczbie osób	1	4	26
1	26		
2	7	2	14
3	2	1	6
4 i więcej	2	0	8

Realizacja świadczeń pomocy społecznej

Tabela nr 5

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
leki	26	56	7732	26	41
odzież	9	10	1050	9	12
opał	34	40	10310	37	73
żywność	71	93	17760	71	214
sprawienie pogrzebu	2	2	2178	2	2
w tym dla osób bezdomnych	2	2	2178	2	2
inne formy pomocy	22	25	3585	22	25

w tym: opłaty mieszkaniowe	4	4	550	4	5
przejazd do lekarza	3	4	314	3	4
energia elektryczna	4	4	560	4	5
Przejazd do miejsca zamieszkania	1	1	26	1	1
zakup okularów	3	3	545	3	3
opłacenie przejazdu ze szpitala	1	1	34	1	1
zakup środków czystości	2	2	100	2	2
zakup wyposażenia mieszkania	1	1	500	1	3
Naprawa pieca węglowego	1	1	700	1	2
Przejazd do środka dla bezdomnych	1	1	30	1	1
opłacenie pobytu w burskie	1	1	150	1	1
opłacenie kosztów związanych z wyrobieniem dowodu osobistego	2	2	60	2	2
specjalne zasiłki celowe	10	12	4191	10	17
w tym: zakup opału	6	6	2600	6	9
zakup leków, dopłata do kosztów leczenia	3	4	891	3	4
zakup żywności	2	2	700	2	5
odpłatność za dom pomocy społecznej	22	249	619737	22	22
schronienie	7	29	8277	7	7

zdarzenie losowe	6	18	23532	6	17
usługi opiekuńcze	36	9474	88840	36	48
specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0
zasiłki okresowe ogółem	92	303	83455	92	214
w tym z powodu bezrobocia	86	259	73477	86	199
długotrwałej choroby	4	8	3311	4	12
niepełnosprawności	10	31	5675	10	17
Inne powody	2	5	992	2	2
zasiłki stałe ogółem	67	650	300771	67	101
w tym osoby samotnie gospodarujące	49	479	243853	49	49
pozostające w rodzinie	19	171	56918	19	52
składka na ubezpieczenie zdrowotne	55	535	23765	55	
zasiłek celowy na zakup żywności z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	165	352	99888	165	417
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	2	27	5700	2	3

kuratela nad osobą ubezwłasnowolnioną	1	1	3300	1	1
--	---	---	------	---	---

W oparciu o **ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** wydano **15 decyzji** administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób nie objętych żadnym tytułem ubezpieczenia. Jednej osobie odmówiono powyższej pomocy z uwagi na posiadanie prawa do ubezpieczenia wynikające ze stosunku pracy oraz jednej osobie odmówiono z uwagi na nie spełnienie przesłanek do objęcia ubezpieczeniem. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w powyższych przypadkach przysługuje **na okres 90 dni**.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje od wielu lat w rozwiązywaniu problemów społecznych mieszkańców gminy z innymi instytucjami i stowarzyszeniami oraz nieformalnymi grupami działającymi na terenie miasta i gminy Drawsko Pomorskie a także z instytucjami o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

Realizując zadania pomocy społecznej Ośrodek podejmował wspólne działania z:

- Urzędem Miejskim i Zakładem Usług Komunalnych w Drawsku Pomorskim w zakresie kwalifikowania osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do prac społecznie użytecznych oraz do prac interwencyjnych,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pomorskim w zakresie upowszechniania ofert pracy, informowania o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, w zakresie organizowania prac społecznie użytecznych,
- Towarzystwem Budownictwa Społecznego w Drawsku Pomorskim, w tym Społeczną Komisją Mieszkaniową w zakresie uzyskania prawa do lokali mieszkalnych z zasobów gminy (m.in. opiniowanie wniosków osób ubiegających się o lokal w sprawie warunków mieszkaniowych, sytuacji materialno-bytowej, zdrowotnej, rodzinnej); pracownik Ośrodka jest członkiem Komisji;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim w zakresie załatwiania spraw związanych z ustaleniem stopnia niepełnosprawności, kierowaniem osób do domów pomocy społecznej, pracą z rodzinami zastępczymi, upowszechniania informacji na temat zasad uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych, zasad ubiegania się o likwidację barier architektonicznych, upowszechnianiu wiedzy na temat projektów kierowanych do osób niepełnosprawnych, także w zakresie pomocy w kompletowaniu

dokumentów niezbędnych do zakwalifikowania się osób niepełnosprawnych do udziału w zajęciach prowadzonych przez Powiatowy Dzienny Dom Samopomocy - Ośrodek Rehabilitacyjno-Kulturalny w Drawsku Pomorskim.

- szpitalami, lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi, pielęgniarkami opieki długoterminowej w zakresie pomocy w umieszczaniu osób tego wymagających na oddziałach opiekuńczo-pielęgnacyjnych, opiekuńczo-leczniczych, psychiatrycznych, w domach pomocy społecznej, umawiania lekarskich i pielęgniarskich wizyt domowych, wspólnych wizyt w środowiskach, w zakresie monitorowania wywiązywania się rodziców z obowiązku szczepień i badań okresowych dzieci,
- Caritas przy Parafii p.w. Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa i Caritas przy Parafii Św. Pawła Apostoła w Drawsku Pomorskim w zakresie organizacji wieczerzy wigilijnej dla osób samotnych, chorych, a także w zakresie udzielania indywidualnej pomocy finansowej (leki) i w naturze (żywność), w zakresie kierowania osób spełniających kryteria dochodowe do pomocy żywnościowej z PO PŻ 2014-2020 (wydano 162 skierowania dla 456 osób),
- osobami fizycznymi, zakładami pracy, szkołami w zakresie pozyskiwania mebli, odzieży, obuwia, sprzętu AGD, zabawek, książek, w tym ze Stowarzyszeniem Piękne Anioły w ramach akcji „Czysty Aniołek”, w której pozyskano środki czystości przeznaczone dla dzieci,
- Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Gudowie oraz z Zespołem Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie w zakresie upowszechniania wśród rodziców dzieci niepełnosprawnych informacji na temat realizacji programu wczesnego wspomagania rozwoju dzieci oraz możliwości realizacji obowiązku szkolnego dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami edukacyjnymi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drawsku Pomorskim, Poradnią Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Drawsku Pomorskim, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Drawsku Pomorskim, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ogólnopolskim Pogotowiem „Niebieska Linia”, Ośrodkiem Wspierania Dziecka i Rodziny w Drawsku Pomorskim, Punktem Interwencji Kryzysowej w Drawsku Pomorskim, Sądem, Prokuraturą i Policją, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Szczecinie, w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodziny i interweniowania w środowiskach zagrożonych patologią oraz w zakresie procedury „Niebieska Karta”,
- Grupą nieformalną „Mamuśki”, Klubem Sportowym Orliczek, Stowarzyszeniem Żarek, Związkiem Emerytów i Rencistów, Stowarzyszeniem Diabetyków.

W ramach podejmowanych działań pracownicy socjalni:

- występowali do sądu z wnioskami o wgląd w sytuacje małoletnich dzieci (rozwód rodziców, problem alkoholowy lub narkotykowy, przemoc w rodzinie, zaniedbanie),
- interweniowali wspólnie z przedstawicielami oświaty (pedagodzy, nauczyciele), ochrony zdrowia (lekarze, pielęgniarki szkolne, środowiskowe), policji (dzielnicowi), sądu (kuratorzy sądowi zawodowi i społeczni) w środowiskach zagrożonych demoralizacją,
- występowali w sądzie w roli świadków w sprawach rodzinnych i karnych,
- składali zawiadomienia do Prokuratury lub Policji o podejrzeniu przestępstwa znęcania się psychicznego i fizycznego nad członkami rodziny,
- organizowali spotkania interdyscyplinarnych grup roboczych w wyniku uruchomionej procedury „Niebieska Karta” oraz w związku z działaniami asystenta rodziny,
- przeprowadzali wywiady środowiskowe dla celów pomocy społecznej, u osób ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna oraz w przypadku podejrzenia marnotrawienia świadczenia wychowawczego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2016 r. także zadania z zakresu **ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** oraz zadania wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W oparciu o ww. ustawę w gminie działa powołany Zarządzeniem Burmistrza Drawska Pomorskiego zespół interdyscyplinarny, realizujący zadania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, policji, sądu, ochrony zdrowia, oświaty, organizacji pozarządowej. Zespół interdyscyplinarny liczy 23 osoby. Zespół interdyscyplinarny działał w oparciu o gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie obowiązujący na terenie gminy Drawsko Pomorskie w 2016 roku. W 2016 roku odbyło się 5 spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego 18 lutego, 21 czerwca, 16 września, 4 listopada oraz 17 listopada 2016 roku. W posiedzeniach uczestniczyła ponad połowa jego członków. 17 listopada br. na posiedzeniu ZI został wybrany nowy przewodniczący: Pani Sylwia Grabowska.

W 2016 roku nie wpłynęła żadna „Niebieska Karta – A” od przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ani od przedstawicieli ochrony zdrowia. W 2016 roku do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 60 zgłoszeń „Niebieska Karta A”.

W związku z tym odbyło się 72 posiedzeń grup roboczych, w skład których wchodzi

pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy szkolni, kuratorzy, przedstawiciele GKRPA, psychologzy i inni. Przewodniczący przyjął: 44 „Niebieskie Karty - A” zgłoszone przez Policję, 7 „Niebieskich Kart - A” zgłoszonych przez pomoc społeczną (8-MGOPS, 1-PCPR, 1-OWDiR), 9 „Niebieskich Kart - A” zgłoszone przez przedstawicieli oświaty.

W wyniku działań zespołów roboczych zakończono 53 procedury „Niebieskie Karty”, w tym 17 procedur z 2015 r., w 25 przypadkach w związku z brakiem zasadności podejmowania działań, również w 28 przypadkach w związku z ustaniem przemocy, natomiast w trakcie realizacji jest 28 procedur „Niebieska Karta”, w tym 4 z roku 2015.

W ramach uruchomionych procedur „Niebieska Karta” wsparciem grup roboczych zostało objętych łącznie 205 osób, w tym kobiet – 56, mężczyzn – 64, dzieci (od 0 do 18r.ż.) – 85.

W marcu 2016r. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym wykorzystania dialogu motywującego w pracy socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz ze sprawcami. Miesiąc październik został ogłoszony miesiącem bez przemocy – członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w spotkaniach, happeningach i dystrybucji materiałów informacyjnych w szkołach i przedszkolach.

W okresie od listopada do grudnia 2016 r. dla członków ZI została zorganizowana superwizja pracy (4 spotkania) w oparciu o wytyczne ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 27 kwietnia 2016r. do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2016-2017.

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim zatrudnionych jest trzech asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, którzy działają w oparciu o *ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku*.

Asystenci rodziny realizowali plan pracy we współpracy z członkami rodziny, w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej. Prowadzili konsultacje z psychologami, pedagogami, wychowawcami klas, logopedami, kuratorami, policjantami, terapeutami.

Współpracowali z następującymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Drawsku Pomorskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim,
- Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Drawsku Pomorskim,

- Szkoła Podstawowa w Drawsku Pomorskim,
- Szkoła Podstawowa w Mielenku Drawskim,
- Szkoła Podstawowa w Nętnie,
- Gimnazjum w Drawsku Pomorskim,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drawsku Pomorskim,
- Zespół Placówek Edukacyjno – Terapeutycznych w Drawsku Pomorskim,
- Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Gudowie,
- Przedszkole „Tęczowa Kraina” w Gudowie,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Drawsku Pomorskim,
- Gminne Centrum Profilaktyczne w Drawsku Pomorskim,
- Sąd Rejonowy II Wydział Karny i III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim,
- Komenda Powiatowa Policji w Drawsku Pomorskim,
- Referat Spraw Społecznych w Urzędzie Miejskim w Drawsku Pomorskim,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drawsku Pomorskim.

Zadania asystenta rodziny określa *ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Do zadań tych w szczególności należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny, w konsultacji z pracownikiem socjalnym lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych/psychologicznych/wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin;

- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym;
- współpraca z instytucjami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

W roku 2016 asystenci rodziny współpracowali w sumie z 34 rodzinami, z czego w 13 rodzinach współpraca została zakończona. Powody zamknięcia asystentury:

- brak aktywnej współpracy w 6 rodzinach,
- osiągnięcie celów zaplanowanych i zrealizowanych przez rodzinę w 6 rodzinach,
- sytuacja losowa w 1 rodzinie.

Podział na czas pracy z rodziną:

- do 3 miesięcy – 2 rodziny,
- powyżej 3 do 12 miesięcy – 11 rodzin,
- powyżej 1 roku – 21 rodzin.

Podział rodzin na miejsce zamieszkania:

- obszar miejski – 25 rodzin
- obszar wiejski – 9 rodzin

Asystenci rodziny współpracowali zarówno z rodzicami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, jak i z rodzicami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej:

- w 7 rodzinach jedno dziecko lub więcej przebywało w pieczy zastępczej (w sumie 18 dzieci),
- do rodziny biologicznej powróciła 2 dzieci,
- w rodzinach biologicznych przebywało 68 dzieci.

W rodzinach objętych asystenturą dzieci kontynuowały lub rozpoczynały naukę w następujących placówkach oświatowych:

- Szkoła Podstawowa w Drawsku Pomorskim – 18 dzieci
- Przedszkole w Drawsku Pomorskim – 6 dzieci
- Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Gudowie – 6 dzieci
- Gimnazjum w Drawsku Pomorskim – 10 dzieci
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drawsku Pomorskim – 7 dzieci

- Zespół Placówek Edukacyjno – Terapeutycznych w Drawsku Pomorskim – 4 dzieci
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy – 1 dziecko
- Szkoła Podstawowa w Nętnie – 1 dziecko
- Szkoła Podstawowa w Mielenku Drawskim – 1 dziecko
- Oddział Przedszkolny w Mielenku Drawskim – 1 dziecko
- OHP w Mielenku Drawskim – 3 dzieci

Poniżej piątego roku życia pod opieką rodziców pozostawało 15 dzieci. W 6 rodzinach prowadzona była procedura „Niebieskiej Karty”.

Rodziny, które współpracują z asystentami rodziny korzystają z pomocy różnych instytucji i organizacji pomocowych:

- psycholog
- psychiatra
- prawnik
- terapia rodzinna
- terapia podtrzymująca dla osób uzależnionych od alkoholu
- terapia dla osób współuzależnionych od alkoholu
- warsztaty korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc
- prace społecznie – użyteczne
- prace interwencyjne
- roboty publiczne
- pomoc finansowa z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawsku Pom.
- stypendia szkolne
- zajęcia w świetlicach środowiskowych
- zajęcia pozalekcyjne organizowane przez Drawski Ośrodek Kultury i szkoły
- kolonie
- akcja „Czysty Aniołek”
- pomoc mikołajkowa i świąteczna
- akcja „Szlachetna Paczka”
- zbiórki organizowane przez asystentów
- spotkania organizowane przez asystentów rodziny „Gry i zabawy świetlicowe”

Asystenci rodziny wraz z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich realizowali następujące cele:

1. Osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej.
2. Podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych.
3. Odbudowa integralności rodziny.
4. Podwyższenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.
5. Poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej rodziny.
6. Poprawa wyników szkolnych dzieci.
7. Nabycie przez członków rodziny umiejętności utrzymywania pozytywnych relacji interpersonalnych.
8. Aktywizacja zawodowa.
9. Zachowanie możliwości sprawowania opieki przez rodzica nad dziećmi.
10. Możliwość powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Asystenci rodziny uczestniczyli w następujących szkoleniach, warsztatach, debatach:

- 19.01.2016 r.- „Asystent rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – współpraca”;
- 11.02.2016 r.- „Planowanie i praca z rodziną w ujęciu skupionym na rozwiązaniach”- Szczecin;
- 15.02.2016 r.-spotkanie z psychologiem „Opracowanie schematu działań w sytuacjach kryzysowych”;
- 18.02.2016 r.- zebranie Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 19.02.2016 r.-„Wypracowanie płaszczyzny współpracy z OSP, PCPR, OWDiR z Sądem”;
- 16.03.2016 r.-„Rozmowa motywująca w pracy socjalnej z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie i sprawcą”;
- 09.06.2016 r.-„Dopalacze, czym są i jak działają”;
- 10.06.2016 r.- „Asystent Rodziny, Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Pracownik Socjalny – współpraca”;
- 21.06.2016 r.-„Superwizja” - Gminne Centrum Profilaktyki;
- 13.07.2016 r i 10.08.2016 r.PCPR - Warsztaty z p. I. Klimowicz;-
- 22.08.2016 r.- Gminne Centrum Profilaktyki – „Gmina wspierająca rodzinę”;
- 12.09.-13.09.2016 r.- V Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodzinie;
- 16.09.2016 r.- zebranie Zespołu Interdyscyplinarnego;

- 20.09.-20.12.2016 r. - Studium przedmiotu (kurs e-learningowy)- „Gmina wspierająca rodzinę”;
 - 10.10.2016 r.-spotkanie z psychologiem: „praca na zasobach”;
 - 19.10.2016 r.- PCPR- procedura „Niebieskiej Karty”;
 - 22.10.2016 r.- spotkanie świetlicowe- gry i zabawy z dziećmi;
 - 26.10.2016 r.- Konferencja „RodziNaj-lepsza inwestycja”;
 - 02.11.2016 r.- Gminne Centrum Profilaktyki „Zmiany w wizerunku instytucji i podniesieniu prestiżu zawodu pracownika socjalnego”;
 - 04.11.2016 r.- „Młodzież a uzależnienia behawioralne”- Świdwin;
 - 09.11.2016 r.- zebranie Zespołu Interdyscyplinarnego;
 - 17.11.2016 r.- Starostwo Powiatowe- Superwizja w pracy członków zespołu interdyscyplinarnego;
 - 23.11.2016 r.- Starostwo Powiatowe- Superwizja w pracy członków zespołu interdyscyplinarnego;
 - 28.11.2016 r.- Starostwo Powiatowe- Superwizja w pracy członków zespołu interdyscyplinarnego;
 - 01.12.2016 r.- Starostwo Powiatowe- Superwizja w pracy członków zespołu interdyscyplinarnego;
 - 02.12.-04.12.2016 r.- warsztaty TSR (I zjazd);
 - Konsultacje społeczne oraz doradztwo dot. Gminnego Programu Wspierania Rodziny
 - Spotkania z Kierownikiem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (analiza, doradztwo, konsultacje)
 - Zebrania zespołów ds. oceny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
 - Zespoły interdyscyplinarne i grupy robocze
- Dodatkowo asystenci organizowali nabór dzieci na kolonie.

Bariery utrudniające efektywne wspieranie rodziny:

- brak dostępu do psychiatrii dziecięcego na terenie powiatu
- zbyt długie oczekiwanie przez „gotowego klienta” na miejsce do podjęcia terapii dla osób uzależnionych od alkoholu w trybie stacjonarnym
- zbyt długie terminy oczekiwania na pomoc psychologiczną dla dzieci
- brak cyklicznych szkoleń – warsztatów podnoszących umiejętności opiekuńczo – wychowawcze dla rodziców

Zgodnie z preambułą **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** asystent rodziny pracuje „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój, i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,

w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”

W 2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych. W oparciu o Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” na lata 2014-2020, Ośrodek finansował posiłki szkolne dla uczniów z terenu miasta i gminy Drawsko Pomorskie, dla dzieci w przedszkolach oraz dla dorosłych w barze. Budżet na realizację zadań wyniósł **398.500,00 zł** i został wykonany w **82,00%**.

Dożywianie w szkołach 2016 r.

Tabela 7

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Koszt dożywiania
Szkoła Podstawowa w Drawsku Pomorskim	115	56230
Szkoła Podstawowa w Mielenku Drawskim	50	24372
Szkoła Podstawowa w Nętnie	24	13603
Gimnazjum w Drawsku Pomorskim	63	30972
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drawsku Pomorskim	10	4506
Przedszkole przy ul. B. Chrobrego w Drawsku Pomorskim	28	10438
MOW w Smolnicy	3	1071

MOS w Radawnicy	1	770
Zespół Szkół Niepublicznych Radowo	1	396
OREW Gudowo	22	9864
Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu	2	816
Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Bobrowie	12	4735
Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Szczecinku	1	272
Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Szczecinie	1	420
Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sławnie	1	413
Zespół Szkół Leśnych w Goraju	1	396,30
Zespół Szkół Rolniczych w Świdwinie	3	871
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kaliszu Pomorskim	1	383,35
Zespół Szkół Ekonomiczno – Hotelarskich w Kołobrzegu	1	455
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Tychowie	1	1002
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gdańsku	1	609
Zespół Szkół Muzycznych w Koszalinie	1	500
Bursa Szkolna w Stargardzie Szczecińskim	1	518
Zachodniopomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Szczecinie	1	302,50
Razem:	324	164314

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim pokrył koszt dożywiania dla 58 uczniów, którzy uczestniczyli w feriach zimowych w Gimnazjum w Drawsku Pom. oraz w Szkole Podstawowej w Mielenku Drawskim oraz w Szkole Podstawowej Nętynie w łącznej kwocie **2.656,00 zł.**

Dożywianie uczniów – ferie zimowe 2016 r.

Tabela nr 8

Nazwa miejscowości	Liczba uczniów	Koszt dożywiania
---------------------------	-----------------------	-------------------------

Gimnazjum w Drawsku Pomorskim	46	2116,00
Szkoła Podstawowa w Mielenku Drawskim	12	540,00
Razem:	58	2656,00

Świadczenia z ustawy o pomocy społecznej to nie jedyny system pomocy dla osób najbardziej potrzebujących. Innymi formami pomocy są zadania gminy w **zakresie dodatków mieszkaniowych**, dodatków energetycznych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Dodatki mieszkaniowe to forma pomocy dla osób mających trudności w utrzymaniu mieszkania (opłacanie czynszu, ponoszenie opłat za energię elektryczną, wodę i ścieki, śmieci).

Działając w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych udzielono pomocy **517 rodzinom** w formie dodatku mieszkaniowego na łączną kwotę **1.119.474,34 zł**. Wydanych zostało **48 decyzji odmownych** z uwagi na niespełnianie ustawowych kryteriów.

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w 2016 r.:

1. domki i mieszkania własnościowe - **69**
2. TBS Sp. z o.o. - **324**
3. Spółdzielnie - **74**
4. Zakłady - **10**
5. Wspólnoty - **40**

Dodatki mieszkaniowe wypłacono w kasie dla **12** rodzin.

Dodatek mieszkaniowy przysługiwał osobom, u których średni dochód na członka rodziny w gospodarstwie w wieloosobowym nie przekraczał 1103,20 zł (tj. 125% najniższej emerytury – 882,56 zł.), natomiast w gospodarstwie jednoosobowym 1544,48 zł (tj. 175% najniższej emerytury).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim kontynuuje w 2016 r. realizację nowego zadania o nazwie dodatek energetyczny w oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

Zgodnie z ustawą, odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 22 kwietnia 2016 r. – wysokość

dotatku energetycznego w okresie od dnia 1 maja 2016r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. dla gospodarstwa domowego:

1. prowadzonego przez osobę samotną wynosi - **11,29 zł/miesiąc**,
2. składającego się z 2 do 4 osób wynosi - **15,68 zł/ miesiąc**,
3. składającego się z co najmniej 5 osób wynosi - **18,81 zł/miesiąc**.

Wykorzystanie dotacji na wypłatę dodatków energetycznych:

Kwota przekazanych dotacji w 2016 r. wyniosła 26.474,16 zł, z czego faktycznie na dodatki energetyczne przeznaczono 25.220,16 zł i poniesiono koszty wypłaty dodatku w wysokości 504,40 zł. Wypłacono 444 świadczenia na kwotę 4.983,96 zł dla gospodarstw domowych prowadzonych przez osoby samotne, 935 świadczeń na kwotę 14.568,12 zł dla gospodarstw składających się od 2 do 4 osób oraz 303 świadczenia na kwotę 5.668,08 zł dla gospodarstw składających się co najmniej z 5 osób.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pom. realizował także zadania wynikające z **ustawy o świadczeniach rodzinnych** oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Budżet na realizację zadań w tym rozdziale wynosił **6.129.150 zł** i został zrealizowany w **99,50%**, tj. **6.098,274 zł**. System świadczeń rodzinnych opiera się także na kryteriach dochodowych określających uprawnienia do tych świadczeń: **674,00 zł** na członka rodziny lub **764,00 zł** na członka rodziny, gdy w rodzinie jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności.

W 2016 r. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych rozpatrzono **1.386 wniosków**. Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne wyniosła **927 rodziny**, przy czym zostało wydanych **1.604 decyzji** dotyczących realizacji świadczeń. Wydanych zostało **65 decyzji odmownych** z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego lub braku prawa do przyznania świadczeń rodzinnych. **38 osób** zostało zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych; kwota wyegzekwowana z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wyniosła **41.350,82 zł**. **23 osoby** nadal ponoszą zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń na kwotę **36.815,23 zł**.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał, z tytułu pobieranych świadczeń rodzinnych, składki na ubezpieczenie zdrowotne dla **50 osób** (tj. **514 świadczeń**) na kwotę **43.082,61 zł**, w tym **3.733,08 zł** – **81 świadczeń** za 8 osób od zasiłku dla opiekuna i **7.032,63 zł** – **156 świadczeń** za 17 osób od specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Składki na ubezpieczenie społeczne – 84 osoby (876 świadczeń) w kwocie **237.208,19 zł** (w tym 27.284,42 zł – 192 świadczeń za 18 osób od zasiłku dla opiekuna i 21.207,16 zł – 152 świadczeń za 19 osób od specjalnego zasiłku opiekuńczego).

Od 1 stycznia 2016 r. zostało wprowadzone nowe świadczenie rodzicielskie oraz nowa zasada przyznawania świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium tzw. „złotówka za złotówkę”.

Świadczenia rodzinne – dane związane z realizacją świadczeń rodzinnych za rok 2016.

Tabela nr 9

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki na świadczenia rodzinne w tym:	Liczba osób pobierających świadczenia w tym:	Liczba świadczeń wypłaconych w tym:
1.	Zasiłki rodzinne	1.539.874	791	13.860
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	746.944	1.040	6.020
2.1.	Urodzenia dziecka	64.278	66	66
2.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	122.663	45	319
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	126.401	58	677
2.4.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego:	80.944	75	824
2.4.1.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	8.264	12	106
2.4.2.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	72.680	63	718
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	81.262	511	1007
2.6.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	83.959	146	1.057

2.6.1	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	44.195	61	425
2.6.2.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	39.764	85	632
2.7.	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	187.437	139	2.070
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	2.286.818	1.831	19.880
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	626.688	362	4.096
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	885.381	60	685
6.	Zasiłek dla opiekuna	111.852	21	216
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	99.390	22	194
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	123.000	123	123
9.	Świadczenie rodzicielskie	533.587	76	582
9.	Razem	4.666.716	2.495	25.776

Do zadań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Drawsku Pomorskim należy również **realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów**, która określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz warunki nabywania prawa do świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego oraz pozwala na podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych celem wyegzekwowania kwot na pokrycie świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom, gdy egzekucja alimentów prowadzona przez komornika od drugiego z rodziców jest bezskuteczna i dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725,00 zł** kryterium dochodowego.

Działając w oparciu o ww. ustawę w 2016 roku rozpatrzono **163 wniosków** o ustalenie prawa do funduszu alimentacyjnego. **143 rodzin** pobierało w 2016 r. fundusz alimentacyjny. Łączna liczba decyzji wydanych w 2014 r. **wyniosła 272**. Ze względu na przekroczenie

ustawowego kryterium dochodowego wydano **4 decyzji odmownych** przyznania funduszu alimentacyjnego. **5 osób** zostało zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. **82 dłużników alimentacyjnych** podjęło się w 2016 r. zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego wierzycielom. Ogólna liczba dłużników zobowiązanych do zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego wynosi **221 osób**.

W 2016 r. dłużnicy alimentacyjni zwrócili z tytułu wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego kwotę **144.000,93 zł** (z tego **115 266,41 zł** przekazane na dochody budżetu państwa, **28.734,52 zł** przekazane na dochody własne gminy wierzyciela)

Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwrócone przez dłużników alimentacyjnych – **45.733,26 zł** (z tego **39.139,47 zł** przekazane przez gminę na dochody własne i **6.593,79 zł** przekazane przez inne gminy). Do Biura Informacji Gospodarczej zostało zgłoszonych 307 dłużników. W 2016 r. nie złożone zostały wnioski do Starosty Drawskiego o odebranie prawa jazdy oraz nie złożono wniosków do prokuratury o uchylenie się od płacenia alimentów.

W 2016 r. zmarło 6 dłużników, co spowodowało, że umorzeniu uległa kwota 144.258,74 zł.

Wysokość świadczeń rodzinnych w 2016 r.

Tabela nr 10

1.	Zasiłki rodzinne do 31.10.2016 r.	89,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
		118,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
		129,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
	Zasiłki rodzinne od 01.11.2016 r.	95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
		124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
		135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	

a)	Urodzenia dziecka	1000,00 zł
b)	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł
c)	Samotnego wychowywania dziecka do 31.10.2016 r. od 01.11.2016 r.	185,00 zł lub 265,00 zł (w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności). 193,00 zł lub 273,00 zł (w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności).
d)	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia do 31.10.2016 r. od 01.11.2016 r.	80,00 zł 90,00 zł
e)	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia do 31.10.2016 r. od 01.11.2016 r.	100,00 zł 110,00 zł
f)	Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł
g)	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła do 31.10.2016 r. od 01.11.2016 r.	105,00 zł

		113,00 zł
h)	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła do 31.10.2016 r. od 01.11.2016 r.	 63,00 zł 69,00 zł
i)	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej do 31.10.2016 r. od 01.11.2016 r.	 90,00 zł 95,00 zł
3.	Zasilek pielęgnacyjny	153,00 zł
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	1300,00 zł
5.	Zasilek dla opiekuna	520,00 zł
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	520,00 zł
7.	Świadczenie rodzicielskie	1000,00 zł
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – „becikowe„	1000,00 zł

Od 1 kwietnia 2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zaczął realizować zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Łącznie wpłynęło **1.386** wniosków (w tym **234** w formie elektronicznej). Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze wyniosła – **1.122**. Łącznie wydanych zostało **1.425** decyzji. Z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe lub brak prawa do przyznania świadczenia wychowawczego wydanych zostało **116** decyzji odmownych. **7** osób zostało zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych. Kwota wyegzekwowana z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wyniosła **3.481,53 zł**. 3 osoby figurują jako zobowiązane do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń na kwotę 3.500,00 zł.

Świadczenie wychowawcze – dane związane z realizacją w 2016 r.

Tabela nr 11

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki na świadczenie wychowawcze:	Liczba osób pobierających świadczenia:	Liczba świadczeń wypłaconych:
1.	Świadczenie wychowawcze	7.585.206,62	1625 (w tym na pierwsze dziecko 862)	15.219 (w tym na pierwsze dziecko 6.943)

W 2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania nałożone ustawą o Karcie Dużej Rodziny, które są dedykowane rodzinom wielodzietnym z co najmniej trojgiem dzieci, mogącym na jej podstawie, korzystać z przysługujących ulg. W 2016 r. do Ośrodka wpłynęły 32 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny, na podstawie których wydano 165 kart.

Karta Dużej Rodziny – realizacja w 2016 r.

Tabela nr 12

Liczba wniosków	Liczba rodzin nowych	Liczba wydanych kart
32	28	165

W 2015 r. gmina Drawsko Pomorskie zawarła porozumienie z Wojewodą Zachodniopomorskim w zakresie realizacji zadań związanych z Zachodniopomorską Kartą Rodziny (dedykowaną małżeństwom z co najmniej dwojgiem dzieci) i Zachodniopomorską Kartą Seniora (dedykowaną osobom 60+). Karty te wiążą się z możliwością korzystania z określonych ulg i przywilejów, katalog których znajduje się na stronie ROPS Szczecin/zakładka Region dla Rodziny.

W 2016 r. złożonych zostało **27** wniosków na Zachodniopomorską Kartę Rodziny – wydano **95** kart oraz złożono **156** wniosków na Zachodniopomorską Kartę Seniora - wydano **148** kart.

W 2016 r. z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim współpracował zatrudniony na umowę - zlecenie psycholog. W ramach swojej pracy przeprowadził:

- 14 spotkania grupowe z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzinnymi na temat sposobów kontaktowania się z dziećmi, kontaktu z klientem okazującym złość i niezadowolenie, pracy z zasobami oraz w sytuacjach kryzysowych,
- 17 konsultacji psychologicznych z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzinnymi w sprawie podopiecznych,
- 51 spotkań terapeutycznych z klientami MGOPS,
- 4 psychologiczne badania diagnostyczne na potrzeby pracowników socjalnych lub na potrzeby orzecznictwa,
- 5 wizyt domowych u osób, które nie mogły skorzystać z pomocy w siedzibie MGOPS,
- 56 spotkań w pracach zespołu interdyscyplinarnego.

Zatrudnienie psychologa w znacznym stopniu podnosi jakość pracy wykonywanej przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

Wszelkie inicjatywy podejmowane w obszarze pomocy społecznej skupiały się przede wszystkim na:

- podejmowaniu działań w celu usamodzielnienia się osób i rodzin poprzez pomoc w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych z udziałem tych osób i rodzin;
- wspieraniu rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu – udzielaniu pomocy w odbudowywaniu prawidłowych relacji pomiędzy jej członkami oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych, poprzez szeroko pojętą pracę socjalną, aktywizowaniu bliskiej i dalszej rodziny, sąsiadów do pomocy osobom samotnym, niepełnosprawnym, długotrwale chorym, starszym;
- działaniach na rzecz rodziny, opartych na zasadzie pomocniczości, polegającej na pomocy nakierowanej na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, pomocy w racjonalnym wydatkowaniu własnych lub otrzymanych środków finansowych;
- zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej w taki sposób, aby aktywizowały i pobudzały osoby i rodziny do pozytywnej zmiany oraz poprzez prowadzenie mediacji w rodzinach;
- systemowej pomocy rodzinie polegającej na pracy socjalnej uwzględniającej interdyscyplinarne podejście do rozwiązywania problemów.

Kontrole:

W 2016 roku został przeprowadzony audyt dotyczący oceny działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. W oparciu o zalecenia wynikające z audytu wprowadzone zostały zaproponowane rozwiązania mające na celu prawidłową realizację zadań z powyższego zakresu.

WNIOSKI

- Ilość rodzajów świadczeń, ich wysokość i różnorodność form przyznawanej pomocy osobom potrzebującym jest znaczącą i odczuwalną pomocą wpływającą na poprawę egzystencji wielu rodzin z terenu gminy Drawska Pomorskiego, pomimo, że znaczna część osób i rodzin opiera swe utrzymanie wyłącznie na przyznawanej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej lub w formie niepieniężnej.

Biorąc pod uwagę fakt, że poszczególne zadania, wynikające z wielu ustaw, realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej zawierają odmienne kryteria dochodowe stanowiące podstawę ubiegania się o przyznanie różnych rodzajów i wysokość świadczeń, kryteria dochodowe z pomocy społecznej – pomimo podniesienia w 2016 roku w świadczeniach rodzinnych oraz na podstawie ustawy o pomocy społecznej – w 2015 r., ze względu na ich zbyt niski próg, nie odzwierciedlają rzeczywistej, trudnej sytuacji materialno-bytowej osób i rodzin wymagających takiej pomocy.

- Od końca 2015 roku obowiązują nowe przepisy dotyczące prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. Obecnie obowiązujący podział przewiduje, że w pierwszej kolejności z kwoty odzyskanej od dłużnika zaspokajane są odsetki, a te stanowią dochód budżetu państwa. Dopiero potem pieniądze są zaliczane na poczet należności głównej w taki sposób, że 40 proc. odzyskanej przez komornika kwoty stanowi dochód gminy (jej reszta jest również przekazywana dla budżetu). Większość dłużników ma zaległości sięgające nawet kilku okresów świadczeniowych, w trakcie których pieniądze z FA trafiały do ich dzieci, co generuje wysokie odsetki.

Wobec powyższego w gminie spadły dochody pochodzące z wpływów ściąganych alimentów. Jest to spowodowane zmienionym sposobem podziału kwot odzyskiwanych od rodziców, który jest dla gminy mniej korzystny. Zyskuje na tym budżet państwa. Wiąże się to z tym, że niskie kwoty dotacji (3%) przeznaczane na obsługę zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie zabezpieczają wystarczająco potrzeb w powyższym zakresie. Dla zapewnienia właściwej

realizacji zadań w tym obszarze zachodzi konieczność uzupełniania środków finansowych, m. in. na wynagrodzenia pracownicze, materiały i wyposażenie ze środków na zadania własne.

- Pomimo spadku ilości osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej rośnie liczba osób trafiających do domów pomocy społecznej a także liczba osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych.

- Uwidacznia się wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczych (zapotrzebowanie na pomoc specjalistyczną: psycholog, pedagog, logopeda, sędzioterapeuta, doradca zawodowy).

Jakie działania podjęto:

- powstała Gminna Rada ds. Rodziny składająca się z przedstawicieli pomocy społecznej, oświaty, policji, kościoła katolickiego i Uniwersytetu III Wiek.

-została zorganizowana konferencja „RodziNaj-większe dobro, z udziałem przedstawicieli Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej ze Szczecina, dedykowana przedstawicielom instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny (60 osób)

-11 pracowników MGOPS wzięło udział w szkoleniu I stopnia z Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniu (metoda pracy na zasobach klienta); na ten cel pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy kwotę 13.000,00 zł)

-przeprowadzono ankietę wśród osób starszych i ich rodzin na temat potrzeb i oczekiwanych usług

Przewidywane kierunki działań:

- przeorganizowanie pracy MGOPS w kierunku oddzielenia procedury administracyjnej przyznawania świadczeń pomocy społecznej od pracy socjalnej,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi osoby przewlekle chore, seniorów na rzecz ich integracji ze środowiskiem lokalnym,

- zwiększenie udziału osób starszych w życiu społecznym i publicznym, budowanie sieci wsparcia, m.in. poprzez wolontariat seniorów, np. w zakresie usług opiekuńczych, sieci wzajemnej wymiany umiejętności w ramach banków czasu, itp.

- upowszechnianie edukacji i wsparcia dla rodzin z dziećmi,

- systematyczne podnoszenie kwalifikacji oraz szkolenie kadry pomocy społecznej w zakresie rozwijania umiejętności diagnozowania osób i rodzin z wykorzystaniem metod pracy w oparciu o zasoby.

852 OPIEKA SPOŁECZNA

Plan wydatków w kwocie **18.373.462,16 zł** został wykonany za 12 miesięcy 2016 r. w 98,32%, tj. **18.064.488 zł**.

Zadania własne

Plan wydatków w kwocie **4.360.152 zł** został wykonany w 2016 roku w 95,28%, tj. **4.154.445 zł**.

85201 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Plan wydatków w kwocie **22.000 zł** został zrealizowany w 97,21%, tj. **21.387 zł**. Stanowi to kwotę opłat ponoszonych za umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

85204 – Rodziny zastępcze

Plan wydatków w kwocie **96.000 zł** został zrealizowany w 99,36%, tj. **95.389 zł**. Stanowi to kwotę opłat ponoszonych za umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych.

Wydatkowane kwoty w rozdziałach 85201 i 85204 wynikają z zadań określonych w art. 176 pkt 5 i art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

85205-Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy

Plan wydatków w kwocie **4.000 zł** został zrealizowany w 79,80%, tj. **3.165 zł**.

Zespół interdyscyplinarny działa w oparciu o gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie obowiązujący na terenie gminy Drawsko Pomorskie w latach 2016-2020 (Uchwała nr XX/159/2016 Rady Miejskiej w Drawsku Pom z dnia 28.01.2016).

85206 – Wspieranie rodziny

Budżet na realizację w rozdziale 85206 (wspieranie rodziny) w 2016 r. wyniósł **170.000 zł** i został zrealizowany w kwocie **130.274 zł**, co stanowi 81,15% planu. Dotacja celowa na to zadanie w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2016 rok” wyniosła **54.000 zł** co stanowi 41,45% wydatkowanej kwoty i została wydatkowana w 100%.

Kwota **130.274 zł** to wydatki poniesione na realizację zadań w tym rozdziale (4 pracowników).

• wynagrodzenia pracownicze	90.477 zł
• wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	741 zł
• ubezpieczenia społeczne, FP	24.148 zł
• materiały i wyposażenie	1.336 zł
• ZFŚS	4.011 zł
• opłaty za rozmowy telefoniczne	1.075 zł
• usługi zdrowotne	230 zł
• podróże służbowe	5.569 zł
• zakupy pozostałe	666 zł
• szkolenia pracowników	2.021zł

Razem	130.274 zł
--------------	-------------------

85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Budżet na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **24.000 zł** i został zrealizowany w kwocie **23.765 zł**, co stanowi 99,02% planu na 2016 r. W 2016 r. zapłacono 535 składek na ubezpieczenia zdrowotne za 55 świadczeniobiorców pobierających zasiłek stały.

85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Budżet na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **788.700 zł** i został zrealizowany w kwocie **781.707 zł**, co stanowi 99,11% planu na 2016 r.

Wysokość i kierunki poniesionych wydatków na zasiłki celowe i okresowe przedstawia tabela nr 1 i nr 2.

Tabela nr 1

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
leki	26	56	7.732
żywność	71	93	17.710
bilet kredytowany	2	2	26
inne formy pomocy	22	25	3.559
opał	34	40	10.310
specjalne zasiłki celowe	10	12	4.191
zdarzenie losowe	6	18	23.532

schronienie	7	29	8.227
odzież	9	10	1.050
sprawienie pogrzebu	2	2	2.178
odpłatność za dom pomocy społecznej	22	249	619.737
RAZEM	211	536	698.252

Tabela nr 2

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń zł
Zasiłki okresowe ogółem	92	303	83.455
w tym z tytułu bezrobocia	86	259	73.477
długotrwałej choroby	4	8	3.311
niepełnosprawności	10	31	5.675
inne powody	2	5	992

Z ogólnej kwoty 83.455 zł wypłaconych zasiłków okresowych 76.000 zł stanowią zasiłki przyznane ze środków otrzymanych z dotacji , a 7.455 środki własne.

85215 – Dodatki mieszkaniowe

Budżet na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **1.119.500 zł** i został zrealizowany w 99,99%, tj. **1.119.474 zł**. W roku 2016 dodatki mieszkaniowe były wypłacane zgodnie z terminem i z tego tytułu nie występują zobowiązania.

Dodatki mieszkaniowe naliczone i wypłacone w 2016 r. wyniosły **1.119.474zł** i kształtowały się następująco:

TBS	799.941 zł
Spółdzielnie	114.818 zł
Zakłady	11.299 zł
Wspólnoty	93.849 zł
Domki jednorodzinne i mieszkania własnościowe	39.072 zł
Konta osobiste	60.495 zł
Razem	1.119.474 zł

Z ogólnej kwoty **1.119.474 zł** w kasie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę **20.937 zł**, co stanowi 3,23% całości wypłaconych dodatków mieszkaniowych.

85216 – Zasilki stałe

Budżet przeznaczony na realizację zadań w tym rozdziale mieścił się w kwocie **302.182 zł**. W 2016r wydatkowano kwotę **300.771 zł**, co stanowi 99,53% planu. Wysokość i kierunki poniesionych wydatków przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
zasiłek stały - ogółem	67	650	300.771	67	101
w tym: osoby samotnie gospodarujące	49	479	243.853	49	49
pozostające w rodzinie	19	171	56.918	19	52

Z ogólnej kwoty 300.771 zł wypłaconych zasiłków stałych 295.682 zł stanowią zasiłki przyznane ze środków otrzymanych z dotacji , a 5.089 środki własne.

Kwota **678,52 zł** to nienależnie pobrane zasiłki stałe, które zostały przekazane na konto Urzędu Miejskiego w Drawsku Pomorskim.

85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej

Budżet na realizację zadań w rozdziale 85219 w 2016 r. wyniósł **1.435.270 zł** i został zrealizowany w 94,18 %, tj. **1.351.754 zł** i przedstawiał się następująco:

a) utrzymanie Ośrodka razem z obsługą (25 osób + kierownik MGOPS)	1.348.454 zł
• wynagrodzenia, dodatkowe wynagrodzenia roczne	983.932 zł
• pochodne(składki ZUS, FP)	163.912 zł

• umowy i zlecenia	18.483 zł
• materiały i wyposażenie	19.289 zł
• energia, woda, gaz	20.267 zł
• usługi remontowe	8.454 zł
• usługi pozostałe	61.169 zł
• badania lekarskie	1.360 zł
• ZFŚS	30.150 zł
• podróże służbowe	16.433 zł
• wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	4.369 zł
• opłaty za rozmowy telefoniczne	7.834 zł
• szkolenia pracowników	7.838 zł
• opłaty za pomieszczenia biurowe	1.016 zł
• opłaty na rzecz j.s.t.	1.257 zł
• różne opłaty i składki	197 zł
• podatek od nieruchomości	2.494 zł

b) Kwota **3.300 zł** to poniesione wydatki na wynagrodzenie dla 1 osoby za sprawowanie kurateli nad osobą ubezwłasnowolnioną częściowo.

Usługi opiekuńcze były świadczone dla 36 osób, liczba świadczonych usług wyniosła 9.474 godziny. Odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze w 2016 r. wyniosła **24.303,59 zł**, została w całości przekazana do Urzędu Miejskiego w Drawsku Pomorskim.

Dotacja Wojewody w tym rozdziale wyniosła **223.470 zł**, co stanowi 16,53% całości wydatkowanej kwoty.

85295 – Pozostała działalność

Budżet na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **398.500 zł** i został wykonany z 2016 r. w 82,00% , tj. **326.759zł**.

Wydatki poniesione przez MGOPS (dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, dożywianie dorosłych i zasiłki celowe) w tym rozdziale wyniosły **324.772 zł**:

- środki własne	7.772 zł
- dotacja Wojewody Zachodniopomorskiego	317.000 zł

Razem 324.772 zł

W 2016 r. zorganizowano wieczerze wigilijną dla najuboższych mieszkańców Drawska Pomorskiego na którą zakupiono artykuły spożywcze na kwotę 1.987 zł.

Wydatki poniesione przez Urząd Miejski w Drawsku Pomorskim związane z przygotowaniem posiłków szkolnych wynoszą **146.703 zł.**

Liczbę i średni koszt wydanych posiłków przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym na wsi
Koszt posiłku ogółem		371.587	139.675
w tym	środki własne	151.720	63.038
	dotacja Wojewody	219.867	76.637
Liczba posiłków ogółem		42.373	16.493
z tego	pełny obiad	42.373	16.493
	inne gorące danie	X	X
Średni koszt jednego posiłku		8,77	8,24

Akcją dożywiania objęto 324 dzieci z 20 placówek (szkoły, przedszkola, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, stowarzyszenia, ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki

wychowawcze). Ponadto z tej formy pomocy skorzystało 29 dorosłych osób, które zostały objęte wsparciem w formie gorącego posiłku.

Należy dodać, że w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zostały przyznane zasiłki celowe na zakup żywności na łączną kwotę **99.888 zł.**, co pokazuje tabela nr 5.

Tabela nr 5

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym na wsi
Liczba osób, którym przyznano decyzją zasiłek celowy		165	56
Liczba zasiłków celowych		352	116
Kwota świadczeń ogółem		99.888	36.405
z tego	środki własne	2.755	0
	dotacja Wojewody	97.133	36.405
Średni koszt jednego świadczenia		283,77	313,84

Całość wydatków poniesionych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim i Urząd Miejski na rządowy program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2016 r wyniósł **471.475 zł** i przedstawia się następująco:

Środki wydatkowane przez MGOPS w Drawsku Pomorskim:

- dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej	311.017 zł
- dożywianie – dorośli	60.570 zł
- zasiłki celowe na żywność	99.888 zł
Razem	471.475 zł

Zadania zlecone

Plan wydatków w kwocie **14.013.310,16 zł** został zrealizowany w 2016 r. w 99,26%, tj. **13.910.043 zł**.

85211- Świadczenie wychowawcze

Plan na realizację zadań w tym rozdziale w kwocie **7.798.994 zł** został zrealizowany w 99,21% tj. **7.737.253 zł**.

Od dnia 1 kwietnia 2016 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim realizuje program „Rodzina 500+” zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.u z 2016r.poz,195). W ramach tego programu od dnia 1 kwietnia do 30 czerwca 2016 roku do Ośrodka wpłynęło 1.386 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, wydano 1.425 decyzji

Z wydatkowanej kwoty **7.737.253 zł** 97,98 %, tj. **7.581.273 zł** przeznaczona była na wypłatę zasiłków.

Szczegółowe wydatki na poszczególne zasiłki i dodatki przedstawiają się następująco:

- świadczenie wychowawcze bez świadczenia na pierwsze dziecko **4.127.570 zł**
- świadczenie wychowawcze ze świadczeniem na pierwsze dziecko z powodu niskich dochodów **3.220.836 zł**
- świadczenie wychowawcze ze świadczeniem na pierwsze dziecko z powodu niepełnosprawności **232.867 zł**

Kwota **155.980 zł** to wydatki poniesione na wdrożenie realizacji świadczeń wychowawczych które stanowią 2% otrzymanej dotacji.

• wynagrodzenia pracownicze (1 pracownik)	54.000 zł
• ubezpieczenia społeczne, FP	10.811 zł
• materiały i wyposażenie	65.765 zł
• usługi zdrowotne	50 zł
• zakupy pozostałe	11.495 zł
• szkolenia	3.366 zł
• odpis ZFŚS	912 zł
• zakupy inwestycyjne (ksero ,ups do serwera)	9.581 zł
Razem	155.980 zł

W 2016 r. przekazano na konto Urzędu Miejskiego kwotę **48,13 zł** z tytułu odsetek od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych.

85212 – Świadczenia rodzinne z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan na realizację zadań w tym rozdziale w kwocie **6.129.150 zł** zrealizowano w 99,50 %, tj. **6.098.274 zł**.

Z wydatkowanej kwoty **6.098.274 zł** 93,34 %, tj. **5.692.070 zł** przeznaczona była na wypłatę zasiłków.

Szczegółowe wydatki na poszczególne zasiłki i dodatki przedstawiają się następująco:

• zasiłki rodzinne	1.535.708 zł
• dodatek z tytułu urodzenia dziecka	63.427 zł
• dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	122.438 zł
• dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	125.846 zł
• dodatek z tytułu rehabilitacji i kształcenia dziecka niepełnosprawnego	80.944 zł
• dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	81.059 zł

• dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	83.850 zł
• dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	187.167 zł
• zasiłki pielęgnacyjne	626.229 zł
• świadczenia pielęgnacyjne	884.038 zł
• jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	123.000 zł
• specjalny zasiłek opiekuńczy	99.389 zł
• zasiłek dla opiekuna	111.852 zł
• świadczenie rodzicielskie	531.693 zł
• fundusz alimentacyjny	1.035.430 zł
Razem	5.692.070 zł

W 2016 r. opłacanych było 876 składek na ubezpieczenie społeczne za 84 podopiecznych na łączną kwotę **235.777 zł.**, co stanowi 3,87% wydatkowanej kwoty.

Kwota **170.427 zł** to wydatki poniesione na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (4 pracowników):

• wynagrodzenia pracownicze	122.367 zł
• wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	200 zł
• ubezpieczenia społeczne, FP	23.726 zł
• materiały i wyposażenie	1.126 zł
• ZFŚS	4.376 zł
• usługi zdrowotne	110 zł
• zakupy pozostałe	11.146 zł
• koszty egzekucji komorniczej	6.762 zł
• szkolenia	614 zł
Razem	170.427 zł

W 2016 r. przekazano na konto Urzędu Miejskiego kwotę **27.590,44 zł** z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz fa ,a także **8.309,74 zł** z tytułu odsetek od tych świadczeń.

Wskutek przeprowadzonej egzekucji komorniczej udało się odzyskać kwotę **10.717,67 zł** z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i kwotę **68.993,09 zł** z tytułu wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego oraz kwotę **72.106,35 zł** odsetek od tych świadczeń.

85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Budżet przeznaczony na realizację zadań w tym rozdziale w kwocie **52.318 zł** zrealizowano w 2016 r. w 81,45%, tj. **42.614 zł**.

Na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim wydano 42.614 zł; są to składki za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy, co pokazuje tabela nr 6.

Tabela nr 6

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, za które opłacana jest składka zdrowotna	Liczba składek	Kwota zł
Świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekun	50	514	42.614
Razem	50	514	42.614

85215 – Dodatki mieszkaniowe

Plan na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **26.474,16 zł** został wykonany w 97,17, tj. **25.725 zł**.

Koszty wypłaconych świadczeń to **25.220 zł**, co przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7

Formy pomocy	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń zł
Dodatek energetyczny	1.682	12.380
w tym: osoby samotnie gospodarujące	444	4.984
gospodarstwa domowe od 2 do 4 osób	935	14.568
gospodarstwa domowe składające się z co najmniej 5 osób	303	5.668

Kwota **505 zł** to środki przeznaczone na obsługę tego zadania, które stanowią 2% wypłaconych dodatków energetycznych.

85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **5.786 zł** i został zrealizowany w 100,00%, tj. **5.786 zł**.

Kwota **5.700 zł** to poniesione wydatki na wynagrodzenie dla 2 osób za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi . Kwota **86 zł** to środki przeznaczone na obsługę tego zadania, które stanowią 1,5 wypłaconych świadczeń.

85295 – Pozostała działalność

Plan na realizację zadań w tym rozdziale wyniósł **588 zł** i został zrealizowany w 66,54 %, tj **391,00zł.**, są to koszty obsługi tego zadania.

Od 1 stycznia 2016 r. MGOPS kontynuowano wydawanie Kart Dużej Rodziny (przysługujących rodzinom z 3 i więcej dzieci). W 2016 r. z tej formy pomocy skorzystało 28 rodzin.

KIEROWNIK
MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
w Drawsku Pomorskim
mgr Agnieszka Redmann